

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 16Csp/229/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217215450
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2217215450.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47967692, Vajnorská 100/A, Bratislava, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., proti žalovanému: O. R., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX/X, C., o 440,30 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Zamietá sa žaloba o zaplatenie 440,30 €, úrokov vyčíslených v sume 292,32 €, 29,5 %-ného ročného úroku zo sumy 440,30 € od 08.06.2017 do zaplatenia a 5,25 %-ného ročného úroku z omeškania zo sumy 440,30 € od 08.06.2017 do zaplatenia.

II. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 14.09.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 440,30 € s príslušenstvom a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalovaný uzavrel s pôvodným veriteľom Poštová banka, a.s., IČO: 31340890, Dvořákovo nábřežie 4, Bratislava (ďalej len „pôvodný veriteľ“) dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 700 €, ktorý mal splatiť spolu s úrokom v 48 mesačných splátkach po 28,62 €. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania, pôvodný veriteľ vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Žalovaný však svoj dlh neuhradil. Žalobca dodal, že pohľadávku nadobudol od pôvodného veriteľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 13.06.2017.

2. Žalovanému bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie doručená 08.11.2017, avšak tento na výzvu nijako nereagoval.

3. Rozsudkom zo 06.03.2018, č. I. 16Csp/229/2017-66, súd prvej inštancie žalobu zamietol. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením z 28.02.2019, č. k. 9Co/201/2018-88, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie [§ 177 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“], na ktorom v ospravedlnenej neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a v prítomnosti žalovaného vykonal dokazovanie, vec právne posúdil a rozhodol.

A. Skutkový stav

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, a to zmluvou o úvere (č. I. 5), obchodnými podmienkami (č. I. 5 rub až 8), upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru z 21.08.2014 (č. I. 29) s podacím hárkom (č. I. 30), výzvou na úhradu dlžnej sumy z 08.09.2014 (č. I. 26)

s doručenkou (č. I. 25), listinou „aktuálny stav úveru“ z 07.06.2017 (č. I. 23 rub až 24 rub), zmluvou o postúpení pohľadávok (č. I. 35) a jej prílohou (č. I. 4) a na základe nich v spojení so skutočnosťami známymi súdu v zmysle § 186 CSP a skutkovými tvrdeniami, ktoré sa považujú za nesporné (§ 151 CSP), ustálil tento skutkový stav.

6. Pôvodný veriteľ konal ako obchodná spoločnosť zaoberajúca sa poskytovaním spotrebiteľských úverov (všeobecne známa skutočnosť). Žalovaný je fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti (zmluva o úvere).

7. Pôvodný veriteľ a žalovaný podpísali dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), v ktorej bolo o. i. uvedené:

„Výška úveru... 700,00 €...
Dátum každej ďalšej platby k 5. dňu v mesiaci
Výška mesačnej splátky... 28,62 €...
Dátum končenej splatnosti úveru 05.04.2016...
Dátum prvej platby do 05.05.2012...
Priem. RPMN na trhu v % 45,23 %...
Počet mes. splátok 48...
RPMN banky v % 33,83 % p.a....
Celková výška nákladov... 461,60 €...
Úroková sadzba % p.a. 29,50 % p.a....“

8. V bode 1 zmluvy o úvere sa o. i. uvádza, že „[zmluvou o úvere] vzniká [pôvodnému veriteľovi] záväzok poskytnúť [žalovanému] peňažné prostriedky... do výšky uvedenej v [zmluve o úvere]. Poskytnutím prostriedkov... vzniká [žalovanému]... záväzok tieto peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky, poplatky a plniť ostatné povinnosti v zmysle Obchodných podmienok pre úver...“.

9. Bod 2 zmluvy o úvere stanovoval o. i., že „právne vzťahy neupravené [zmluvou o úvere] sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami..., Sadzobníkom poplatkov... [Žalovaný]... potvrdzuje, že bol s príslušnými dokumentmi oboznámený a súhlasí s nimi. ...“

10. Obchodné podmienky (účinné od 16.02.2012), v článku 6 ods. 6.2 stanovovali, že „ak [žalovaný]: je v omeškaní s platením čo i len jednej Splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, ... je [pôvodný veriteľ] oprávnen[ý] požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva“.

11. Pôvodný veriteľ poskytol žalovanému na jeho účet sumu 700 € dňa 05.04.2012. Žalovaný splátky riadne neplatil už od počiatku zmluvného vzťahu (listina s názvom „aktuálny stav úveru“, č. I. 23).

12. Pôvodný veriteľ žalovaného v auguste 2014 upozornil, že jeho omeškanie trvá viac ako tri mesiace a že ak svoj dlh neuhradí, môže dôjsť k vyhláseniu predčasnej splatnosti celej pohľadávky (upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru, č. I. 29).

13. Žalovaný však stále neplatil, a preto pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 08.09.2014 (výzva na úhradu dlžnej sumy z 08.09.2014, č. I. 26).

14. Žalovaný do 12.02.2016 celkovo zaplatil 937,02 € (nesporná skutočnosť; aktuálny stav úveru, č. I. 23 rub a 24)). Na tejto sume nič nemení ani skutočnosť, že žalovaný si na pojednávaní nevedel presne spomenúť, koľko žalobcovi a jeho právneho predchodcovi zaplatil. To, že si to nepamätá, nezakladá dôvodnú pochybnosť (porov. § 186 ods. 2 CSP) o správnosti skutkového tvrdenia žalobcu o sume vykonaných úhrad, ani nejde o jeho účinné popretie skutkového tvrdenia podľa § 151 ods. 2 CSP.

15. Pôvodný veriteľ a žalobca podpísali dňa 13.06.2017 zmluvu o postúpení pohľadávok č. III/2017 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávok“), ktorá v článku I ods. 1 stanovovala, že jej predmetom „je záväzok [pôvodného veriteľa] postúpiť na [žalobcu] pohľadávky špecifikované v Prílohe č. 12, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto Zmluvy ...“. V článku II ods. 1 sa strany ďalej dohodli, že „touto zmluvou postupuje [pôvodný veriteľ] na [žalobcu] ku dňu účinnosti Zmluvy Pohľadávky s príslušenstvom,

špecifikované v Prílohe č. 1...“. Podľa článku XIV. ods. 1 zmluva nadobudla „účinnosť dňom jej podpisu obidvoma Zmluvnými stranami“.

16. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že predmetom postúpenia bola aj pohľadávka voči žalovanému, spresnená jeho osobnými údajmi a číslom zmluvy o úvere.

B. Právne posúdenie

17. Na úvod treba konštatovať, že žalobca nadobudol pohľadávku zo zmluvy o úvere na základe zmluvy o postúpení pohľadávok (body 15 a 16 vyššie). Z § 526 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) vyplýva, že právo uplatňovať postúpenú pohľadávku voči dlžníkovi vzniká postupníkovi okamihom, keď postupca oznámi postúpenie dlžníkovi alebo keď postupník sám dlžníkovi preukáže, že došlo k postúpeniu. Dlžník môže od postupníka požadovať predloženie zmluvy o postúpení, čo zároveň znamená, že ak tak postupník urobí, bude splnená podmienka, že postúpenie dlžníkovi preukázal. V prejednávanej veci nebolo zistené, že by pôvodný veriteľ ako postupca žalovanému ako dlžníkovi oznámil postúpenie uplatňovanej pohľadávky. Rovnako ani žalobca netvrdil, že sa žalovanému preukázal zmluvou o postúpení pohľadávky. Treba však vychádzať z toho, že žalovanému bolo postúpenie preukázané najneskôr dorúčením žaloby do vlastných rúk 08.11.2017 (bod 2 vyššie). V dôsledku toho je žalobca aj s poukazom na judikatúru (R 119/2003) aktívne vecne legitimovaný v danom spore.

18. Preskúmanou zmluvou o úvere sa pôvodný veriteľ zaviazal žalovanému poskytnúť úver v sume a za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku a žalovaný sa zaviazal tieto sumy vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“). Vzhľadom na záväzok poskytnúť úver uzatváral pôvodný veriteľ zmluvu o úvere v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaného identifikovali ako podnikateľa, ako aj z toho, že sa v nej uvádzajú informácie týkajúce sa jeho zamestnania, je zrejmé, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Zároveň sa tým pôvodný veriteľ považuje aj za veriteľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a žalovaný za spotrebiteľa podľa § 2 písm. c) tohto zákona. V dôsledku povahy strán a predmetu plnenia tak zmluva o úvere, ktorú spolu strany uzatvorili, spĺňa aj definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) tohto zákona, a vzťah medzi stranami sa riadi preto aj týmto zákonom.

19. Odplata za úver bola v zmluve dohodnutá v podobe ročnej úrokovej sadzby 29,50 %. Takýto úrok však celkom zjavne presahuje rámec odplaty bežne požadovanej za poskytnutie peňažných prostriedkov v obdobných vzťahoch a podľa názoru súdu sa preto prieči dobrým mravom. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011) pri dojednaní úrokov za poskytnuté peniaze totiž koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, v akej situácii dlžník uzatvára zmluvu, teda len veriteľ, ktorý sa „uspokojí“ s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR, s ktorým sa súd stotožňuje, je neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Súdu je známe (§ 186 CSP), že úroková miera nových úverov (spotrebiteľských úverov pre domácnosti na obdobie 1 - 5 rokov) sa v roku 2013 pohybovala na úrovni okolo 11 %. Odplata požadovaná veriteľom v tejto veci (29,50 %) presahovala túto úroveň takmer 3-násobne. Takýto exces treba bezpochyby vyhodnotiť ako podstatný a dohodu o úrokovej sadzbe ako neplatný právny úkon (§ 39 Občianskeho zákonníka).

20. Nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že z cit. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vyplýva, že neprimeraným zmluvným úrokom by bol len taký úrok, ktorý by obvyklú úrokovú sadzbu prevyšoval 4- až 5,5-násobne. Takýto záver z cit. rozhodnutia vôbec nevyplýva. Najvyšší súd posudzoval hodnotenie dvoch úrokových sadzieb z dvoch zmlúv o pôžičke, ktoré obsahovali takéto vysoké úrokové sadzby a

odobril závery odvolacieho súdu o nemravnosti týchto sadziieb po ich podriadení všeobecnému pravidlu o „podstatnom presahovaní úrokovej miery v dobe dojednaní obvyklej, určenej najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd SR teda zjavne neurčil najnižšiu hranicu prípustných úrokových sadziieb na úrovni 4- a 5,5-násobku, ako sa domnieva žalobca. To je napokon zrejme aj z toho, že najnižšiu hranicu (čohokoľvek) nemožno logicky určovať v intervaloch.

21. Pokiaľ ide o rozsudky Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 5C/99/2015, a Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 11Co/22/2018, ktorými mimochodom tunajší súd nie je viazaný, v týchto súdy posudzovali nižšie úrokové sadzby (24 %, resp. 16 %), než o akú ide v prejednávanej veci (29,50 %). Nie je preto zrejme, akým spôsobom majú podporovať žalobcov názor o súlade ročnej úrokovej sadzby 29,50 % s dobrými mravmi.

22. Dôsledkom neplatnosti dohody o úrokovej sadzbe je teda absencia úrokovej sadzby v zmluve o úvere, ktorá je však podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nedostatok tejto náležitosti má potom podľa § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona za následok to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. Ani ustanovenie § 53 ods. 6 OZ, na ktoré poukazoval žalobca, nebráni preskúmvaniu úrokovej sadzby z pohľadu dobrých mravov. Zo znenia tohto ustanovenia, ale ani z dôvodovej správy nevyplýva, že by malo predstavovať špeciálnu normu voči § 39 OZ, čo by mohlo znamenať vylúčenie skúmania rozporu úrokovej sadzby s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Naopak, ustanovenie § 53 ods. 6 OZ dopĺňa iné normy obmedzujúce výšku odplaty (odmeny) veriteľa pri poskytovaní úverov a pôžičiek a jeho cieľom je zabrániť tomu, aby veriteľ vyrovnával nízky úrok, ktorý by inak zodpovedal testu súladu s dobrými mravmi, vedľajšími poplatkami a plneniami. Účelom § 53 ods. 6 OZ je brániť tomu, aby veriteľ cenu úveru alebo pôžičky prenášal z úroku do iných plnení, a tým sťažoval možnosť prípadného vyslovenia neplatnosti úrokovej sadzby pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Súlad celkovej odplaty s odplatami na finančnom trhu podľa § 53 ods. 6 OZ teda nijakým spôsobom nebráni súdu konštatovať nemravnosť úrokovej sadzby podľa § 39 OZ a vyvodiť z tohto záveru neplatnosť dohody, na ktorej sa zakladá (porov. rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 17.09.2018, sp. zn. 23Co/369/2017). Navyše, v čase uzavretia zmluvy o úvere neplatilo pravidlo najvyššej prípustnej hranice odplaty, takže námietky žalobcu v tomto smere nemôžu obstať ani z tohto dôvodu. Súd len na okraj poznamenáva, že nezodpovedá skutočnosti ani tvrdenie žalobcu, že priemerné RPMN, ktoré podľa žalobcu predstavovalo k 30.09.2012 hodnotu 46,35 %, zodpovedá hodnote uvedenej v úverovej zmluve. V úverovej zmluve sa zjavne takáto hodnota nenachádza, pretože zmluva uvádza údaj 19,59 %. V dôsledku toho je nesprávne uvedený aj údaj priemernej RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo opäť vedie podľa § 11 ods. 1 písm. b) tohto zákona k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Žalobcovi tak patrí len istina, ktorú žalovanému v skutočnosti poskytol, bez toho, čo už žalovaný medzičasom uhradil. Preto ani nebolo potrebné sa zaoberať argumentáciou žalobcu týkajúcou sa nároku na bežný úrok (či už do „zosplatnenia“, alebo po „zosplatnení“), ktorý je nedôvodný.

24. Žalovanému tak vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi len istinu pôžičky (700 €), a to dohodnutými mesačnými splátkami po 28,62 € splatnými vždy 5. deň príslušného mesiaca. Žalovaný sa dostal do omeškania tým, že porušil svoju povinnosť splácať úver, keď splátky od počiatku neplatil v predpísanej výške a splatnosti. Keďže toto omeškanie trvalo viac ako tri mesiace, pôvodný veriteľ si listom z 21.08.2014 uplatnil právo na okamžité splatenie celého úveru podľa § 565 OZ, ktoré bolo dohodnuté v článku 6 ods. 6.2 Obchodných podmienok. Do 12.02.2016 zaplatil žalovaný 937,02 €, čiže uhradil viac, než mal, a preto je žaloba v časti istiny v sume 440,30 €, ktorú žalobca požadoval priznať, nedôvodná.

25. Žalobca požadoval úrok z omeškania „zosplatnenia“ v sume 1,95 € (č. l. 118). Hoci žalovaný bol v zmysle § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. povinný platiť úrok z omeškania v závislosti od jednotlivých čiastkových platieb, vzhľadom na žalovaného preplatok (937,02 - 700 = 237,02), treba tento úrok z omeškania považovať za uhradený. Pokiaľ ide o úrok z omeškania vyčíslený žalobcom po „zosplatnení“ do 31.05.2017 v sume 63,08 €, je zjavné, že žalovaný prinajmenšom od 12.02.2016 nie je v omeškaní s platením istiny. Preto ak aj žalobcovi nárok na úrok z omeškania vznikol (hoci v nižšej sume), žalovaný ho už zjavne v celej výške uhradil. Keďže prinajmenšom od 12.02.2016 žalovaný nie je v omeškaní, žalobca nemá nárok ani na pokračujúci úrok z omeškania, ktorý požadoval priznať od 08.06.2017.

26. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol (výrok I).

27. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že žalobcovi ako neúspešnej strane nárok na ich náhradu nepatrí (§ 255 ods. 1 CSP a contrario) a žalovaný by síce nárok na ich náhradu mal, no pretože mu v konaní pre jeho neúčast' žiadne trovy nevznikli, súd mu tento nárok v zmysle judikatúry (R 72/2018) nepriznal (výrok II).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).